Eitz Chayim Hee: A Torah Commentary for Environmental Learning and Action

Hebrew/English Source Sheet

Torah Portion of Vayeitze

"Ya'akov and Going Out" by Avi Neuman

The sources are presented in the order they are mentioned in the essay.

Genesis 28:10-15

י) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה:

יא) ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאַבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא:

יב) ויחלם והנה סלם מצב אַרצה וראשוֹ מגיע השׁמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בּוֹ:

יג) והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי אַברהם אָביך ואלהי יצחק האָרץ אשר אַתּה שׁכב עליה לך אתּננּה וּלזרעך):יד) והיה זרעך כּעפר האָרץ וּפרצתּ ימה וקדמה וצפנה ונגבּה ונברכוּ בך כּל משׁפּחת האדמה וּבזרעך: טו) והנּה אָנכי עמך וּשׁמרתּיך בּכל אשׁר תּלך והשׁבתיך אל האדמה הזּאת כּי לא אעזבך עד אשׁר אם עשׂיתי את אשׁר דּבּרתּי לך:

Genesis 28:10-15

- 10. And Jacob went out from Beersheba, and went toward Haran.
- 11. And he lighted upon a certain place, and remained there all night, because the sun was set; and he took of the stones of that place, and put them for his pillows, and lay down in that place to sleep.
- 12. And he dreamed, and behold a ladder set up on the earth, and the top of it reached to heaven; and behold the angels of God ascending and descending on it.
- 13. And, behold, the Lord stood above it, and said, I am the Lord God of Abraham your father, and the God of Isaac; the land on which you lie, to you will I give it, and to your seed;
- 14. And your seed shall be as the dust of the earth, and you shall spread abroad to the west, and to the east, and to the north, and to the south; and in you and in your seed shall all the families of the earth be blessed.
- 15. And, behold, I am with you, and will keep you in all places where you go, and will bring you back to this land; for I will not leave you, until I have done that about which I have spoken to you.

Rashi Genesis 28:11

ויפגע במקום - לא הזכיר הכתוב באיזה מקום אלא במקום הנזכר במקום אחר הוא הר המוריה שני בו וירא את המקום מרחוק:

ויפגע - כמו (יהושע טז) ופגע ביריחו ופגע בדבשתה (ברכות כז) ורבותינו פירשו לשון תפלה (ירמיה ז) ואל תפגע בי ולמדנו שתקן תפלת ערבית ושנה הכתוב ולא כתב ויתפלל ללמדך שקפצה לו הארץ כמו שמפורש בפרק גיד הנשה (חולין צא:)

כי בא השמש - היה לו לכתוב ויבא השמש וילן שם כי בא השמש משמע ששקעה לו חמה פתאום שלא בעונתה כדי שילין שם:

Rashi Genesis 28:11

And he arrived at the place Scripture does not mention which place, but [it means] the place mentioned elsewhere, which is Mount Moriah, concerning which it is said (Gen. 22:4): "And he saw the place from afar." [From *Pes.* 88a]

And he arrived Heb. ויפגע), as in (Josh. 16:7): "and it reached (וּפגע) Jericho"; (ibid. 19: 11): "and it reached (וּפגע) Dabbesheth." Our Rabbis (Gen. Rabbah 88:9, Ber. 26b) interpreted it [the word ויפגע] as an expression of prayer, as in (Jer. 7:16): "And do not entreat (תּפגע) me," and this teaches us that he [Jacob] instituted the evening prayer. [Scripture] did not write ייתפלל, [the usual expression for prayer], to teach that the earth sprang toward him [i.e. the mountain moved toward him], as is explained in the chapter entitled גיד הבשה (Chullin 91b).

because the sun had set Heb. פי בא השמש [Scripture] should have written [in reverse order]: "And the sun set (ויב א), and he stayed there overnight." [The expression] פי בא implies that the sun set suddenly for him, not at its usual time, so that he would have to stay there overnight. [From *Gen. Rabbah* 68:10, *Chullin* 91b]

Genesis 28:20-21

(כ) וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אָנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש: (כא) ושבתי בשלום אל בית אבי והיה יהוה לי לאלהים:

Genesis 28:20-21

- 20. And Jacob vowed a vow, saying, If God will be with me, and will keep me in this way that I go, and will give me bread to eat, and garment to put on,
- 21. So that I come back to my father's house in peace; then shall the Lord be my God;

Ramban - Genesis 28:12

(יב) והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו הראהו בחלום הנבואה כי כל הנעשה בארץ נעשה על ידי המלאכים והכל בגזרת עליון עליהם, כי מלאכי אלהים אשר שלח הי להתהלך בארץ לא יעשו קטנה או גדולה עד שובם להתיצב על אדון כל הארץ לאמר לפניו התהלכנו בארץ והנה יושבת בשלוה או מלאה חרב ודם, והוא יצוה עליהם לשוב לרדת בארץ ולעשות דברו:
והראהו כי הוא יתברך נצב על הסלם ומבטיחו ליעקב בהבטחה גדולה, להודיע שהוא לא יהיה ביד המלאכים אבל יהיה חלק הי ויהיה עמו תמיד.

והראהו כי הוא יתברך נצב על הסלם ומבטיחו ליעקב בהבטחה גדולה, להודיע שהוא לא יהיה ביד המלאכים אבל יהיה חלק ה׳ ויהיה עמו תמיד, כמו שאמר והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך, כי מעלתו גדולה משאר הצדיקים שנאמר בהם (תהלים צא יא) כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך:

ועל דעת רבי אליעזר הגדול (פרקי דר״א לה) היתה זאת המראה כענין בין הבתרים לאברם, כי הראהו ממשלת ארבע מלכיות ומעלתם וירידתם, וזה טעם ״מלאכי אלהים״ כמו שנאמר בדניאל (י כ, יג) שר מלכות יון, ושר מלכות פרס, והבטיחו כי הוא יתעלה יהיה עמו בכל אשר ילך ביניהם וישמרנו ויצילנו מידם אמרו (שם בפדר״א) הראה לו הקב״ה ארבע מלכיות מושלן ואבדן, הראהו שר מלכות בבל עולה שבעים עוקים ויורד, והראהו שר מלכות מדי עולה חמישים ושנים עוקים ויורד, והראהו שר מלכות אדום עולה ואינו יורד, אמר לו יעקב אך אל שאול תורד (ישעיה יד טו), אמר לו הקב״ה אם תגביה כנשר וגוי (עובדיה א ד):

Ramban - Genesis 28:12

And he dreamed, and behold a ladder set up on the earth, and the top of it reached to heaven; and behold the angels of God ascending and descending on it. [G-d] showed him in a prophetic dream that everything that happens on Earth is carried out by angels, and it is all divinely decreed upon them from above, because G-d's angels when sent to walk the earth, won't carry out any mission, big or small without returning to the Master of the earth and reporting 'we have walked the earth and it is peaceful, or it is full of bloodshed', and He commands them to return to earth and do his bidding.

And He showed him, that He is standing over this ladder, promising a big promise that Jacob will not be handled by angels, but he will be the portion of G-d, and g-d will be with him constantly, As he says in the following passage. This is a greater level than the other Righteous people, of whom it is said, 'And He shall command his angels to protect you in all your ways.'

And the great R. Eliezer (in the Pirkei d'R.Eliezer) likened this to the Covenant with Abraham, because he showed him four empires, their rise and fall, and that's why it says 'angels of powers' as is written in the book of Daniel (10;13) 'The minister of the empire of Greece, etc.' (trans. Sareet Jacob)

Genesis 28:15

(טו) והנה אָנכי עמַך וּשׁמרתִּיך בּכל אשׁר תּלדְ והשׁבתִיך אל האדמה הוּאת כּי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך:

Genesis 28:15

15. And, behold, I am with you, and will keep you in all places where you go, and will bring you back to this land; for I will not leave you, until I have done that about which I have spoken to you.

Deutoronomy 32:9

(ט) כי חלק יהוה עמו יעקב חבל נחלתו:

Deuteronomy 32:9

9. For the Lord's portion is his people; Jacob is the lot of his inheritance.

Midrash Tanchuma: Vayetze-Chapter 2

ב) ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו אייר שמואל בר נחמן אלו שרי אומות העכויים דאייר שמואל בר נחמן מלמד שהראה לו הקב"ה לאבינו יעקב שרה של בבל עולה שבעין עוקים ויורד ושל מדי חמשים ושנים ושל יון מאה ויורד ושל אדום עלה ולא ידע כמה באותה שעה נתירא יעקב אבינו ואמר שמא לזה אין לו ירידה אייל הקבייה (ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת ישראל כביכול אפילו אתה רואהו עולה אצלי משם אני מורידו שנאמר (עובדיה א) אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אורידך נאם הי אייר ברכיה בשם רבי חלבו ורייש בן יוסינה מלמד שהראהו הקבייה ליעקב אבינו שרה של בבל עולה ויורד ושל מדי עולה ויורד ושל יוו עולה ויורד ושל אדום עולה ויורד אייל הקבייה ליעקב יעקב למה אין אתה עולה באותה שעה נתירא אבינו יעקב ואמר כשם שיש לאלו ירידה כך אני יש לי ירידה אייל הקבייה אם אתה עולה אין לך ירידה ולא האמין ולא עלה רייש בן יוסינה היה דורש (תהלים עח) בכל זאת חטאו עוד ולא האמינו בנפלאותיו אייל הקבייה אלו עלית והאמנת לא היתה לך ירידה לעולם אלא הואיל ולא האמנת הרי בניך משתעבדין בהללו די מלכיות בעהייז במסים ובארנוניות ובגולגליות אייל יעקב יכול לעולם אייל אל תירא עבדי יעקב אל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים מארץ מגליא מאספניה ומחברותיה ושב יעקב מבבל ושקט ממדי ושאנן מיון ואין מחריד מאדום כי אעשה כלה בכל הגוים אשר הפיצותיך שם באומות העולם שהן מכלין את שדותיהן אבל ישראל שאין מכלין את שדותיהן ואותך לא אעשה כלה אלא מיסרך ביסורין בעולם הזה בשביל לנקותך מעונותיך לעתיד לבא לכך נאמר ויחלום

Midrash Tanchuma: Vayetze-Chapter 2

"And angels were ascending and descending"- R. Shmuel b. Nahman said, "these are the ministers of the [non-Jewish] nations of the world. R. Shmuek b. Nahman said, "this teaches us that G-d showed Jacob the minister of Babylon rising 70 rungs and then descending, and the minister of Media [rising] 52, and [the minister] of Greece [rising] 100 and descending, and [the minister] of Edom rising, and he didn't know how much. Then Jacob was afraid and said, 'maybe this one doesn't fall?' G-d said to him, 'Do not fear my servant Jacob and do not tremble Israel (Jeremiah 30)' Even if you see him rise

as if to my height I will bring him down, as it says (Ovadiah 1) 'If you rise up like the eagle, or place your nest among the stars from there I will bring you down, says G-d.' R. Berechia said in the name of Halbo and r. Shimon b. Yusina, This teaches that G-d showed Jacob the minister of Babylon rising and falling, and the minister of Media rising and falling, and the minister of Greece rising and falling, and the minister of Edom rising and falling. G-d said to Jacob, "why are you not going up?" and Jacob was afraid and said, 'Maybe I will rise and fall like the others?' G-d said 'If you ascend, you will never descend.' He didn't believe Him, and he didn't ascend...G-d said, 'If you had ascended and believed in me, you would never have fallen. Because you didn't believe in me, your descendants will be ruled by each of these four empires... Jacob said, 'could it be forever?' G-d said, 'fear not my servant Jacob...' For I will eradicate the other nations for they destroy their fields, but as for Israel who do not destroy their fields, I will not eradicate them.' (trans. Sareet Jacob)

Likutei Moharan 1:52

רבי חנינא בן חכינאי אומר, הנעור בלילה, והמהלך בדרך יחידי, ומפנה לבו לבטלה, הרי זה מתחיב בנפשו (אבות פרק ג):

פי יש אפּיקוֹרסים, שׁאוֹמרים שׁהעוֹלם הוֹא מחיב המציאוּת. וּלפי דעתם הרעה המשׁבּשׁת, נדמה להם שׁישׁ על - זה ראָיוֹת וּמוֹפתים, חס ושׁלוֹם, ממנהג העוֹלם. אבל באמת הבל יפצה פיהם, כּי באמת העוֹלם וּמלוֹאוֹ הוֹא אפשׁרי המציאוּת. כּי רק השׁם יתבּרך לבד הוֹא מחיב המציאוּת, אבל כּל העוֹלמוֹת עם כּל אשׁר בּהם הם אפשׁרי המציאוּת. כּי הוֹא יתבּרך בראָם ישׁ מאַין, וּביכלתּוֹ וכחוֹ ואפשׁרוּתוֹ יתבּרך היה לבראָם אוֹ שׁלֹא לבראָם, על - כּן בּודאי כּל העוֹלם וּמלוֹאוֹ הוֹא אפשׁרי המציאוּת

Likutei Moharan 1:52

R. Hanina ben Hahinai says, "One who is awake at night, one who walks alone on the path, and one who empties his heart wastefully, behold he is liable for his soul. (Mishna Avot, 3).

Because there are heretics who believe that the world necessarily exists a priori. And according to their evil, confused idea they believe that they have proofs and signs of this, G-d forbid, from the patterns of the world. But truly, they are all hot air, because in truth the world and its contents are a possibility of existence. Because only God's existence is necessary, and the existence of all the worlds and all that they contain, is optional. Because He, may He be blessed, created them all from nothing, and it was within his power, capacity and ability to create or not create them. Therefore, certainly the whole world is a possibility of existence. (trans. Sareet Jacob)

Genesis 29:1:

: וישא יעקב רגליו וילך אַרצה בני קדם (א)

Genesis 29:1

Then Jacob went on his journey, and came to the land of the people of the east.

Sforno Genesis 29:1

וישא יעקב רגליו. הנה כשילך האדם מדעתו אל מקו׳ מכוון מאתו יצדק עליו שהו׳ נושא את רגליו. אבל כאשר יסע מאיזה מקום מבלי אין שם מנוח לכף רגלו יצדק עליו שרגליו נושאות אותו כענין יובילוה רגליה.

Sforno Genesis 29:1

And Jacob lifted up his legs – When a person travels toward a place of his own volition, it shows on him, and he carries his own legs. But when he travels away from a place with nowhere to rest his feet, it shows on him, because his feet carry him, as where it is written, "Her legs lead her..." (trans. Sareet Jacob)

*Sources not included on this source sheet:

Sefer Beit Ya'akov on the Torah Genesis, Vayeitze, 15

Unless otherwise noted, all English Translations are from Judaica Press, available online at www.chabad.org